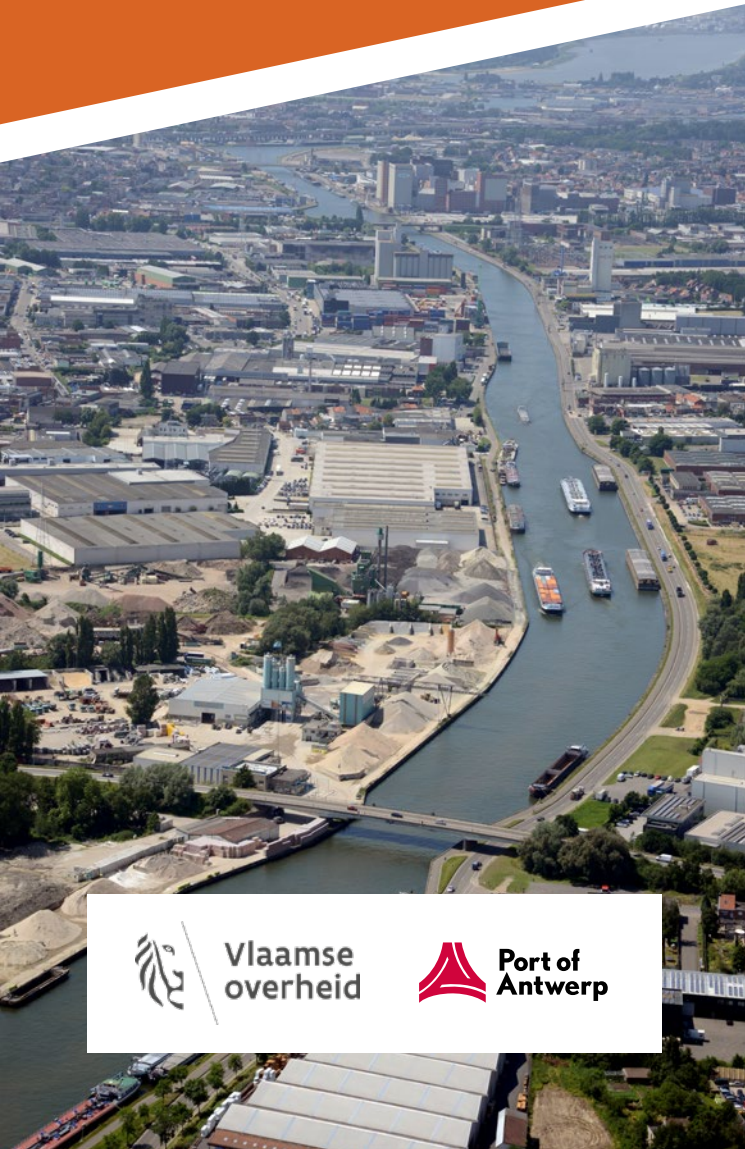

Opmaak gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan Leidingstraat Antwerpen-Ruhr (Geleen)

Reservatie van een leidingstraat tussen de Antwerpse haven en het Ruhrgebied

De Vlaamse overheid maakt samen met de Antwerpse haven een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, kortweg GRUP, om een reservatiestrook vast te leggen voor een ondergrondse leidingstraat van de Antwerpse haven tot de grens met Nederland (Geleen), met een aantakking naar de chemieclusters langs het Albertkanaal in Geel, Meerhout, Beringen en Tessenderlo.

Het verschil tussen pijpleidingen en leidingstraten

Pijpleidingen vormen een belangrijk transportmiddel voor de aan- en afvoer van vloeistoffen of gassen over een lange afstand. Om veiligheidsredenen en om over voldoende ruimte te beschikken, worden hiervoor leidingstraten aangeduid. Dit zijn reserveringsstroken waarbinnen pijpleidingen ondergronds gebundeld worden.

Schakel in een duurzame energietransitie

Vlaanderen, Nederland en de Duitse deelstaat Noordrijn-Westfalen werken samen aan een duurzame toekomstvisie voor de chemie-sector. Het uitbreiden van het transport via pijpleidingen is een belangrijke schakel voor industriële sectoren die gebruik maken van gasvormige en vloeibare grondstoffen. Daarnaast ondersteunen leidingstraten de energietransitie door het faciliteren van ondergronds transport van nieuwe energiedragers en grondstoffen zoals waterstof en CO₂.

Vervoer via pijpleidingen betekent ook een aanzienlijke vermindering van vervoer over de weg. Het belang ervan zal in de toekomst alleen maar toenemen.

In Vlaanderen is het belangrijkste knelpunt het ontbreken van een tracé voor pijpleidingen van de Antwerpse haven naar de chemieclusters langsheen het Albertkanaal, in Nederland en het Duitse Ruhrgebied.

Waarom een leidingstraat?

Transport via **pijpleiding** is duurzaam: het is filevrij, milieuvriendelijk en veilig.

- Een toename van het transport per pijpleiding betekent een afname van het wegtransport. Zo vervoert de Pijpleiding Antwerpen Limburg Luik jaarlijks het volume van ca. 100.000 vrachtwagens tussen Antwerpen en Geleen.
- Er is zekerheid van levering, pijpleidingen zijn filevrij.
- De uitstoot van schadelijke stoffen als koolstofdioxide en stikstofoxide is bij ondergronds vervoer beperkter dan bij transport per trein, vrachtwagen of schip. Er is veel minder brandstof nodig. Het is ook geur- en geluidsvrij.
- Ondergronds pijpleidingtransport is bovendien veiliger: er is geen interactie met het andere verkeer.

De bundeling van pijpleidingen in een vooraf gereserveerde **leidingstraat** biedt veel voordelen.

- Het is veiliger: leidingstraten vermijden zoveel mogelijk bebouwde en bewoonde gebieden en bij latere werken is het veel makkelijker de gebundelde leidingen te ontwijken.
- Vergeleken met de andere vervoerswijzen nemen leidingstraten weinig ruimte in.
- Een brede vooraf gereserveerde leidingstraat neemt uiteindelijk minder ruimte in dan de aanleg van talrijke individuele ondergrondse leidingen en draagt zo bij tot een efficiënter ruimtegebruik.

Hoe ziet een leidingstraat eruit?

Na de aanleg van een leidingstraat blijven de bestemming en het bestaande ruimtegebruik boven de grond zoveel mogelijk behouden. Landbouw, natuurontwikkeling of recreatie blijven mogelijk. Niet toegelaten boven de leidingstraat is bebouwing, bomen of diep wortelende struiken.

Wat is de impact?

De aanleg van een leidingstraat is een ingrijpend werk, maar na aanleg van een ondergrondse leiding kunnen de gronden opnieuw door andere functies worden gebruikt. Tijdens de constructiefase is het terrein niet bruikbaar of toegankelijk. De werken zorgen voor een tijdelijke verstoring van de ondergrond en het landschap. Na de aanleg worden de bodem en het landschap hersteld.

Veiligheidsmaatregelen

Pijpleidingen zijn één van de veiligste transportmiddelen. Ze liggen ondergronds, vermijden zoveel mogelijk bebouwde en bewoonde gebieden en komen niet in contact met weg, waterweg of spoor.

Bovendien worden extra veiligheidsmaatregelen genomen: dikkere leidingwanden om lekkage te voorkomen, afdekking met beschermend materiaal, een vaste diepte om beschadiging bij graafwerken te vermijden, regelmatige controles.

Opmaak GRUP Leidingstraat Antwerpen-Ruhr (Geleen)

De reservatiestrook voor de ondergrondse leidingstraat wordt vastgelegd via een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, dat een 'overdruk' legt op de huidige bestemming. Waar mogelijk blijft de bestemming en het bestaande ruimtegebruik boven de grond behouden. Niet toegelaten boven de leidingstraat is bebouwing, bomen of diep wortelende struiken.

Drie alternatieven

De startnota voor de opmaak van het GRUP stelt drie te onderzoeken tracés voor: een noordelijk, een zuidelijk en een gecombineerd centraal tracé. Het beginpunt van elk tracé takt aan op bestaande leidingen en bedrijven in de Antwerpse haven, ter hoogte van de Tijsmanstunnel. Het eindpunt kruist de Maas via Dilsen-Stokkem of via Maasmechelen. Naar de centrale chemieclusters langs het Albertkanaal lopen aantakkingen.

Deze leidingstraat is een zone van 45m breed waarin een 5 à 8 pijpleidingen gebundeld kunnen worden. De aantakkingen zijn 35m breed.

Noordelijk tracé

Het noordelijk tracé loopt overwegend doorheen openruimte-gebieden ten noorden van het Albertkanaal en in Limburg door het Nationaal Park Hoge Kempen en door de militaire domeinen van Leopoldsburg en Helchteren. Vanuit Geel en Meerhout gaan twee aantakkingen richting de centrale chemische clusters met een leidingentunnel onder het Albertkanaal.

Gecombineerd centraal tracé

Het centrale tracé combineert het westelijk deel van het zuidelijk tracé met ten oosten daarvan de kortste route naar de Maaskruising(en). Er is een rechtstreekse aantakking op de chemieclusters.

Zuidelijk tracé

Het zuidelijk tracé loopt ten zuiden van Albertkanaal/E313, zoveel mogelijk gebundeld met de snelweg en de geplande infrastructuurwerken van de A102 en de havenspoortunnel. Vanuit Tessenderlo gaat een aantakking richting de chemische clusters ter hoogte van het Albertkanaal.

Meer info

Vlaamse overheid, Departement Omgeving,
omgevingsplanning@vlaanderen.be
of Tel 02 553 38 00.

Realisatie: DenS Communicatie